

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н. КАРАЗІНА
Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
з дисципліни «Теорія та практика комунікацій»

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
освітня програма	"Міжнародні відносини та регіональні студії"
вид дисципліни	обов'язкова
факультет	міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Укладач: канд. політ. наук Панасенко Г. С.

2020/ 2021 навчальний рік

1. Навчальний контент:

Тема 1. Історико-теоретичні етапи розвитку теорій комунікації.

Сутність та базові поняття теорії комунікації.

Поняття «інформація», «комунікація», «спілкування», їх взаємозв'язок. Фактори успішної та неуспішної комунікації. Підходи до розуміння комунікації з часів античності до наших днів, наукові традиції, які вплинули на становлення теорії комунікації. Наукові підходи до вивчення комунікації. Становлення теорії мовної комунікації. Теорія мовної комунікації в колі різних галузей знань. Дефініція комунікації. Комунікація і спілкування. Комунікативна ситуація, комунікативний акт і дискурс.

Тема 2. Особистість у системі комунікації. Види комунікативної діяльності. Мислення і мовлення. Проблеми комунікативної взаємодії.

Одиниці діалогічного спілкування: комунікативний хід, репліковий крок, секвенція, ад'яцентна пара, інтеракційний юніт.

Мовленнєвий акт як мінімальна одиниця мовної комунікації. Теорія мовленнєвих актів. Проблема класифікації мовленнєвих актів

Проблема зразка мовної комунікації (мовленнєвий жанр, жанр дискурсу)

Проблема типології дискурсу за сферою спілкування. Закони і правила комунікативної взаємодії.

Тема 3. Комунікативна діяльність. Комунікативні канали та бар'єри.

Історично укладені форми комунікації; особливості вербальної комунікації. Походження невербальної комунікації, її взаємозв'язок із вербальною комунікацією; оптико-кінетичні комунікації: жестикуляція, міміка, пантоміміка; фонаційні та графічні засоби невербальної комунікації; ситуативні змінні невербальної комунікації, проксемика. Відправлення мовленнєвого сигналу та його приймання. Говоріння й аудіювання. Перевага усного мовлення. Письмове мовлення і його коди. Норми літературної мови:

орфоепічні, графічні, орфографічні, лексичні, морфологічні, синтаксичні, стилістичні, пунктуаційні. Особливості писемного мовлення: монологічне, зафіксоване на папері, пов'язане з обдумуванням, старанний відбір фактів та їх мовне оформлення, відбір мовних засобів, чітке підпорядкування стилю і типу мовлення, поглиблена робота над словом і текстом. Найбільш уживані слова і вирази (мовні моделі вітання, прощання, звертання, вибачення).

Тема 4. Комунікативні технології. Масова комунікація. Засоби масової комунікації та інформації. Соціальна комунікація. Політична комунікація.

Мовний етикет, етикетна формула. Риторика як складова частина усного ділового спілкування. Енергетика та емоційність мовлення.

Види усного спілкування: нарада, виступ, службова бесіда, телефонна розмова, дискусія. Невербальні (позамовні) засоби ділового спілкування. Засоби невербальної комунікації: тактильний контакт, дистанція між співрозмовниками, орієнтація, зовнішній вигляд, поза тіла, кивок головою, вираз обличчя (міміка), жести, погляд. Використання паралінгвістичних засобів у діловому спілкуванні.

Тема 5. Моделі комунікації та методи аналізу. Проблеми сенсу та розуміння у комунікаційному процесі.

Поняття моделі комунікації. Моделі мовного знака як підґрунтя комунікативного моделювання. Модель комунікативного знака К. Бюлера

Інформаційно-технічні моделі комунікації. Комунікативна модель Р.О. Якобсона. Семіотична модель художньої комунікації Ю.М. Лотмана. Прагмалінгвістичні моделі комунікації. Діалогічна модель комунікації. Комунікативний процес та його структура. Моделі комунікації як трансмісії, ритуалу, привернення уваги і рецепції; ефекти комунікації як бажана мета при інтеракції; закони комунікації як нежорсткі тенденції спілкування. Поняття дискурсу, основні комунікативні дискурси. Форми комунікації за

характером соціальних суб'єктів. Міжособистісна, групова та масова форми комунікації.

Тема 6. Методи дослідження комунікації. Глобальна комунікація

Теорія і практика міжкультурної комунікації: об'єкт, предмет, передумови, завдання. Міжкультурна та етнокультурна компетенція, їхні складники.

Принципи етноцентризму та культурного релятивізму в теорії міжкультурної комунікації. Проблеми інкультурації й акультурації. Методика аналізу усного діалогічного спілкування. Методика аналізу комунікативної ситуації в аспекті діалогічності її складників. Контент-аналіз. Методики когнітивного картування тексту та дискурсу. Наративний аналіз дискурсу.

Глобальні медіа у політичній комунікації. Кібербезпека ери глобальної комунікації.

Тема 7. Проблема розуміння в міжкультурній комунікації. Конфлікт у системі комунікації. Міжкультурні конфлікти та шляхи їх подолання.

Результати міжкультурної комунікації.

Поняття та сфери міжкультурної комунікації; поняття ситуації невизначеності та редукція невизначеності; культурний шок; види міжнародної комунікації: медіа-дипломатія, міжнародні зв'язки з громадськістю, віртуальна дипломатія. Історичне коріння публічної сфери; складові публічної сфери; комунікаційна політика.

Конфліктна ситуації, етапи її розвитку. Типи конфліктів і способи їх вирішення.

9. Рекомендоване методичне забезпечення

Теорія та практика комунікацій: методичні матеріали для студентів 2 курсу спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» / укл. Г. С. Панасенко. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 30 с.

Основна література

1. Dominick, J. R. The communication process / Joseph R. Dominick // The dynamics of mass communication: Media in the digital age / Joseph R. Dominick. McGraw-Hill Higher Education, 2011. P. 2
2. Актуальні проблеми формування та розвитку європейського інформаційного простору : кол. моногр. / за заг. ред. Є.Б. Тихомирової. Луцьк : ВМА «Терен», 2012. 354 с.
3. Грушевицкая Т.Г. Основы межкультурной коммуникации : Учебник для вузов / Т.Г. Грушевицкая, В.Д. Попков, А.П. Садохин. М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2002. 352 с.
4. Денисюк С. Г. Комунікологія : навчальний посібник / С. Г. Денисюк. Вінниця : ВНТУ, 2015. 102 с.
5. Зернецька О. В. Глобальна комунікація. К. Науково-виробниче підприємство «Видавництво «Наукова думка» НАН України», 2017. 350 с.
6. Кизилова В.В. Теорія і практика мовленнєвої комунікації [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Кизилова. Луганськ : ДЗ "ЛНУ ім. Тараса Шевченка, 2011. 183 с.
7. Макаренко Є.А. Віртуальна дипломатія : підручник / Є.А. Макаренко, Н.О. Піпченко. К. : Центр вільної преси, 2010. 302 с.
8. Соснін О. В. Комунікативна парадигма суспільного розвитку : навч. посіб. / О. В. Соснін, А. М. Михненко, Л. В. Литвинова. К. : НАДУ, 2011. 220 с.
9. Соціальні комунікації: теорія і практика : наук. журн. [наук. ред. О. М. Холод]. – Т. 1. – К. : МЦД СК «Комтека», 2015. 314 с.
10. Яшенкова О.В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. для самостійної роботи студента / О.В. Яшенкова. К. : Академія, 2011. 304 с.

Допоміжна література

1. Абрамович С. Мовленнєва комунікація : підручник / С. Абрамович, М. Чікарькова. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 472 с.

2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник / Ф.С. Бацевич. 2-ге вид., доп. К. : ВЦ «Академія», 2009. 346 с.
3. Зернецька О.В. Головні фактори у сфері глобального управління комунікацією: трансформація функцій та статусів: Стаття // Політика і час, 2007. С. 45-48.
4. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики: Навчальний посібник / За науковою редакцією В. В. Різуна К.: Центр Вільної Преси, 2010. 258 с. (За науковою редакцією докт. філол. наук, проф. В. В. Різуна).
5. Кастельс М. Інтернет-галактика. Міркування щодо інтернету, бізнесу і суспільства / М. Кастельс ; пер. с англ. К. : Ваклер, 2007. 304 с.
6. Квіт С. Масові комунікації: Підручник. / С. Квіт К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 206 с.
7. Квіт С.М. Масові комунікації: підручник для студентів ВНЗ / С.М. Квіт. К.: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2008 206 с.
8. Коновець О.Ф. Масова комунікація: теорії, моделі, технології. Навч. посібник. К.:Абрис, 2007. 266 с.
9. Мак-Квейл, Д. Теорія масової комунікації // Деніс Мак-Квейл [перекл. з англ. О. Возьна, Г. Сташків]. Львів: Літопис, 2010. С. 20
10. Публіцистика. Масова комунікація: Медіа-енциклопедія / За загал. ред. В.Ф. Іванова. – К. : академія Української Преси, Цент вільної Преси, 2007. 780 с.
11. Шапошникова І. Ділова риторика : навч. посіб. для студентів / І. Шапошникова. Херсон : ХДУ, 2004. 78 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. Асоціація політичних консультантів України. [Електронний ресурс].
Режим доступу : <http://www.piar.kiev.ua/>.
2. Коробанов Ю.М. Теорія та практика комунікацій [Електронний ресурс] :
навч. посіб. : у 3 ч. / Ю. М. Коробанов, А. Ю. Коробанов. Електрон. дан.
(1093 кб). Миколаїв : НУК, [2011]. (Навчальний посібник).
3. Масова комунікація як об'єкт соціологічного дослідження: опорний
конспект. [Електронний документ] / Іванов В. Ф. 2009.
4. Різун В. В. Теорія масової комунікації: підручник / В.В. Різун. К. :
Видавничий центр «Просвіта», 2008. 260 с. [Електронний ресурс]. Режим
доступу: http://journalib.univ.kiev.ua/Teoriya_mas_com.pdf.
5. Український незалежний центр політичних досліджень. [Електронний
ресурс]. Режим доступу : <http://www.ucipr.org.ua>.
6. Український сайт про PR, маркетинг и рекламу. [Електронний ресурс].
Режим доступу : <http://www.prschik.kiev.ua>.
7. Український центр економічних і політичних досліджень імені
Олександра Разумкова. [Електронний ресурс]. Режим доступу :
<http://www.ucerps.org>.
8. Шарков Ф.И. Коммуникология. Основы теории коммуникации : учебник /
Ф.И. Шарков. М. : Дашков и Ко. 592 с. [Электронный ресурс]. Режим
доступа : iub.at.ua/_ld/0/61_._.pdf.

2. Плани практичних(семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи:

Заняття 1. Історико-теоретичні етапи розвитку теорій комунікації.

Сутність та базові поняття теорії комунікації. (семінар – 2 год.).

План семінару / Питання для обговорення

1. Міждисциплінарний характер комунікативних знань;
2. Категоріальний апарат теорії комунікації.
3. Методи комунікативного аналізу:

- семіотичний;
 - контент-аналіз;
 - прагматичний;
 - структурний;
 - пропагандистський;
 - мотиваційний;
 - аналіз політичних текстів.
4. Функції ТК:
- пізнавальна;
 - методологічна;
 - інтегративна;
 - прогностична;
 - практична.

Заняття 2. Особистість у системі комунікації. Види комунікативної діяльності. Мислення і мовлення. Проблеми комунікативної взаємодії (семінар – 2 год.).

План семінару / Питання для обговорення

1. Характерні особливості комунікативної особистості.
2. Функціональні характеристики комунікативної особистості. Комунікативний статус (КС).
3. Комунікативна роль.
4. Комунікативна позиція.
5. Комунікативний тип.
6. Спілкування як комунікативна діяльність.
7. Поняття «комунікативної компетентності».
8. Комунікативна майстерність особистості.
9. Форми комунікативних взаємозв'язків індивідів у суспільстві.

Заняття 3. Комунікативна діяльність. Комунікативні канали та бар'єри. (семінар – 2 год.)

План семінару / Питання для обговорення

1. Канали комунікації. "Бар'єрне спілкування" (за психологом Томасом Гордоном)
2. Семантичний, стилістичний, логічний бар'єри.
3. Соціально-культурні бар'єри (етичні, рольові, бар'єри неавторитетності, бар'єри світосприйняття).
4. Бар'єри відносин, авторитету.
5. Технічний, соціальний, психологічний, міжособистісні, організаційні бар'єри.
6. Економічні, географічні та часові бар'єри.
7. Проблеми каналів і засобів поширення інформації.
8. Вміння говорити. Вміння слухати.
9. Типи співрозмовників.
10. Комунікаційні перешкоди.

Заняття 4. Комунікативні технології. Масова комунікація. Засоби масової комунікації та інформації. Соціальна комунікація. Політична комунікація (семінар – 4 год.)

План семінару / Питання для обговорення

1. Соціальна комунікація і стратегії її розвитку.

2. Поняття масової комунікації.
3. Роль установки і стереотипу в процесі масової комунікації.
4. ЗМІ в системі соціальних комунікацій.
5. Психологія чуток і пліток.
6. Internet як засіб комунікації.
7. Функції засобів масової комунікації.
8. Масові комунікації в ряду суміжних наук.
9. Основні психологічні характеристики масової комунікації.
10. Головні виміри медійних визначень та уявлень:
 - Відносини медій з державою та суспільством.
 - Соціальні та культурні цінності.
 - Організаційні й технологічні риси.
 - Обставини поширення, сприймання та використання.
 - Соціальні взаємини відправника та одержувача.
11. Роль і функції засобів масової комунікації в політичному житті країни (країни за вибором студентів).
12. ЗМІ як елемент політичних комунікацій;
13. Політичні функції ЗМІ;
14. Можливості політичного впливу ЗМІ.
15. Український досвід політичної комунікації:
 - Основні тенденції розвитку сучасних політкомунікацій в Україні;
 - Українські засоби масової комунікації на виборах 2014 року.
 - ЗМІ як інструмент політичних маніпуляцій:
 - Підстави політичного маніпулювання;
 - Прийоми політичного маніпулювання, що використовують ЗМІ;
 - Публікація рейтингів як маніпулятивна техніка, що використовується окремими видами ЗМІ.
16. Комунікативні технології у процесі встановлення зв'язку між електоратом та «публічним Я» політичного лідера.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

1. Підготувати та провести виборчу кампанію (наприклад, на посаду декана факультету МЕВ та ТБ).
2. Зробити порівняльний аналіз використання ЗМІ у виборчих кампаніях 2004, 2014 2019 років.

Заняття 5. Моделі комунікації та методи аналізу. Проблеми сенсу та розуміння у комунікаційному процесі (семінар – 2 год.).

План семінару / Питання для обговорення

1. Моделі комунікації та методи аналізу.
2. Проблеми сенсу та розуміння у комунікаційному процесі.
3. Елементарна схема комунікації.
4. Модель, відома за назвою «Формула Ласуела».
5. Модель комунікації Дж. Гербнера (1960-і рр.). Модель «ІСКП» (SMCR Стенфордська модель комунікації).
6. Втрати інформації у процесі комунікації.
7. Модель Аристотеля.
8. Модель Лассуелла.
9. Модель Шеннона-Уівера.
10. Модель комунікації Р. Якобсона.
11. Модель М. де Флера.

12. Циркулярна модель комунікації.
13. Двоканальна модель мовної комунікації.
14. Модель двоступеневої комунікації.
15. Найбільш поширена нелінійна модель комунікації розроблена Т. Ньюкомба.

**Заняття 6. Методи дослідження комунікації. Глобальна комунікація
(семінар – 2 год.).**

План семінару / Питання для обговорення

1. Загальнонаукові і спеціальні методи дослідження.
2. Міжкультурна комунікація як обмін між людьми ціннісними надбаннями.
3. Дослідження міжкультурних відмінностей, усвідомлення необхідності вирішення питань щодо співвідношення культури та комунікації, їх взаємозв'язку та взаємовпливу.
4. Міжкультурна комунікація та конфлікт.
5. Важливість і значення електронних засобів комунікації.
6. Міжкультурна комунікація в системі наук.
7. Основні категорії міжкультурної комунікації (нація, народ, етнос; національно-етнічна свідомість; менталітет; етос; конфлікт «свого» і «чужого»; національний стереотип; національно-культурний символ).
3. Особливості прояву міжкультурної комунікації в умовах глобалізації.

Заняття 7. Проблема розуміння в міжкультурній комунікації. Конфлікт у системі комунікації. Міжкультурні конфлікти та шляхи їх подолання.

Результати міжкультурної комунікації (семінар – 2 год.)

План семінару / Питання для обговорення

1. Міжкультурна комунікація як особливий вид спілкування. Атрибуція в міжкультурній комунікації.
2. «Фундаментальна помилка атрибуції».
3. «Помилка ілюзорних кореляцій».
4. «Помилка помилкового згоди».
5. Стереотипи і забобони в міжкультурній комунікації. Функції стереотипів. Значення стереотипів для міжкультурної комунікації.
6. Механізм формування забобонів. Типи забобонів.
7. Особливості прояву міжкультурної комунікації в умовах глобалізації.
8. Міжкультурні конфлікти та шляхи їх подолання. Типи конфліктів. Причини конфліктів у міжкультурній комунікації.
9. Стратегії вирішення конфліктів. Стили поведінки при конфліктах.
10. Міжкультурна компетенція і її основні компоненти: комунікативна і культурна типи компетенції.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи
1.	Тема 1. Історико-теоретичні етапи розвитку теорій комунікації. Сутність та базові поняття теорії комунікації. - співвідношення категорій невербальна та вербальна комунікація; - розглянути типи вербальної комунікації; - розкрити взаємодію мови і професії; - визначити роль мови у підготовці майбутнього фахівця.; - проаналізувати специфіку мовлення фахівця; - сформулювати основні вимоги до мовлення: логічність мислення, правильність, змістовність, послідовність, точність, виразність, доцільність, різноманітність і багатство мовних засобів; - сформулювати основні правила етики спілкування в професійному мовленні; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.
2.	Тема 2. Особистість у системі комунікації. Види комунікативної діяльності. Мислення і мовлення. Проблеми комунікативної взаємодії - навести приклади комунікативної взаємодії (інтерації); - знайти головні аксіоми комунікативної взаємодії; - охарактеризувати типи комунікативної взаємодії; - пояснити умотивованість й інтенційність комунікативної взаємодії; - визначити проблему стратегій і тактик комунікантів. - запропонувати власну модель комунікативного кодексу; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.
3.	Тема 3. Комунікативна діяльність. Комунікативні канали та бар'єри - проаналізувати специфіку усних вербальних комунікацій; - ознайомитися зі структурою публічного виступу; - підготувати рекомендації для представлення промови; - порівняти види промов; - проаналізувати комунікації з використанням письмової мови; - познайомитися із поняттям «спічрайтинг»; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.
4.	Тема 4. Комунікативні технології. Масова комунікація. Засоби масової комунікації та інформації. Соціальна комунікація. Політична комунікація

	- вдосконалити знання за фонетичними й орфоепічними (вимовними) нормами; - назвати параметри і стратифікацію комунікативної ситуації; - відповісти на питання: «Хто такі комуніканти?». Їхня типологія; - розкрити проблеми структури особистості комуніканта; - показати мовні й комунікативні компетенції комунікантів; - розглянути текст (повідомлення) як знакову форму мовної комунікації. - дати визначення поняттям: комунікативні реєстри, контекст комунікативної ситуації, канал комунікації, комунікативний шум; - продемонструвати паравербальні засоби комунікації; - назвати невербальні засоби комунікації; - дати визначення поняття «імплікація». Її типи; - назвати основні функції спілкування. - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань
5.	Тема 5. Моделі комунікації та методи аналізу. Проблеми сенсу та розуміння в комунікаційному процесі - визначити функції та роль комунікації у суспільстві; - природні та штучні комунікативні системи; - загальнонаукові та спеціально-наукові методи вивчення комунікації; - зробити порівняльний аналіз: теле- і радіодискурс, газетний дискурс, ритуальний дискурс, театральний дискурс, кінодискурс, літературний дискурс, дискурс у сфері публік рілейшенз, рекламний дискурс, політичний дискурс, тоталітарний дискурс, неофіційний дискурс, релігійний дискурс, неправдивий дискурс, лайливий дискурс, етикетний дискурс, фольклорний дискурс, міфологічний дискурс. - охарактеризувати види масової комунікації: мас-медійні, рекламні, політичні, пропагандистські, агітаційні, віртуальні, PR-комунікації; - продемонструвати один з етапів підготовки видів ділової комунікації: ділова бесіда, переговори, службова телефонна розмова, дискусія, нарада; - ознайомитися з просторовими нормами ділової комунікації; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань
6.	Тема 6. Методи дослідження комунікації. Глобальна комунікація - спробувати провести своєрідний «міжкультурний тренінг»; - пояснити поняття «Культурний шок»; - використовуючи методи дослідження комунікації, розробити власну міжкультурну програму; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань

7	Тема 7. Проблема розуміння в міжкультурній комунікації. Конфлікт у системі комунікації. Міжкультурні конфлікти та шляхи їх подолання. Результати міжкультурної комунікації - показати дійство про роль людської індивідуальності у процесі нейтралізації конфліктів; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.
8.	Підготовка до контрольної роботи, що передбачена навчальним планом

Індивідуальне завдання:

Тематика рефератів (виступів/дебатів) з дисципліни «Теорія та практика комунікацій»

1. Фактори успішної та неуспішної комунікації.
2. Розвиток поняття «комунікація» з античності до наших днів.
3. Інформаційні революції.
4. Традиції, що вплинули на розвиток теорії комунікації.
5. Наукові підходи до вивчення комунікації.
6. Герменевтика. Гомілетика. Неориторика.
7. Теорія аргументації.
8. Природа і структура комунікативного процесу.
9. Модель комунікації як трансмісії.
10. Моделі комунікації ритуалу, привернення уваги та рецепції.
11. Ефекти комунікації. Закони комунікації.
12. Функції та роль комунікації у суспільстві.
13. Природні та штучні комунікативні системи.
14. Загальнонаукові та спеціально-наукові методи вивчення комунікації.
15. Дискурс у сфері публік рілейшенз, рекламний дискурс.
16. Політичний дискурс.
17. Неофіційний, неправдивий, лайливий, етикетний дискурси.
18. Особливості вербальної комунікації. Усні вербальні комунікації.
19. Структура публічного виступу та рекомендації для представлення промови. Види промов.
20. Комунікації з використанням письмової мови.
21. Спічрайтинг.
22. Походження невербальної комунікації, її взаємозв'язок із вербальною комунікацією.
23. Оптико-кінетичні комунікації: жестикуляція, міміка, пантоміміка.
24. Фонаційні та графічні засоби невербальної комунікації.
25. Ситуативні змінні невербальної комунікації, проксеміка.
26. Специфіка масової комунікації.
27. Мас-медійні та рекламні комунікації.
28. Політичні, пропагандистські, агітаційні комунікації.
29. Віртуальні та PR-комунікації.
30. Ділова бесіда. Дискусія. Нарада.
31. Просторові норми ділової комунікації. Переговори, службова телефонна розмова.
32. Макро- та мікро-рівні міжкультурної комунікації.
33. Культурний шок, його протікання. Процес адаптації в іноземній культурі.
34. Специфіка міжнародної комунікації.
35. Медіа-дипломатія. Міжнародні зв'язки з громадськістю.

36. Віртуальна дипломатія.
37. Історичне коріння публічної сфери.
38. Комунікаційна політика.

3. Питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти, для контрольних робіт передбачених навчальним планом:

ЗРАЗКИ ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

1. У яких аспектах сучасні дослідники розглядають комунікацію?
2. Дайте визначення емпатії.
3. Класифікація комунікації.
4. Назвіть змістові бар'єри.

ЗРАЗОК ПІДСУМКОВОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ

Варіант 1

1. Історичні етапи розвитку теорій комунікації.
2. Модель Юрія Лотмана
3. Основні підходи до розуміння агітації.
4. Структура особистості за К. К. Платоновим.
5. Функції політичної символіки.

4. Завдання семестрових екзаменів (письмових залікових робіт):

1. Складові процесу комунікації. Комунікація як об'єкт дослідження.
2. Визначення поняття «комунікація».
3. Класифікація комунікації.
4. Закони і категорії теорії комунікації.
5. Методи і функції теорії комунікації.
6. Роль комунікації у суспільстві.
7. Комунікативні революції. Історичні етапи розвитку комунікації.
8. Схема традиційної комунікації. Її елементарні компоненти.
9. Канали комунікації як засоби надсилання повідомлення.
10. Засоби комунікації: засоби мовного коду як вербальні компоненти і елементи комунікативного коду, які мають немовну (тобто знакову) природу.
11. Роль знакових систем у людському житті і комунікативній діяльності.
12. Знакова теорія. Семіотика. Семіотичні принципи комунікативної діяльності.
13. Засоби мовного коду в комунікативних ситуаціях.
14. Місце природної мови серед інших знакових систем.
15. Мовленнєве спілкування як спосіб комунікації.
16. Види усномовленнєвої комунікації.
17. Вміння говорити і вміння слухати.
18. Письмова мовленнєва комунікація.
19. Навички та уміння письма й читання.

20. Застосування вмінь говоріння і слухання для підвищення ефективності комунікації
21. Комунікативні стратегії й тактики.
22. Комунікативна стратегія і комунікативний процес.
23. Посткомунікативні процеси, використання їх в різноманітних ситуаціях.
24. Поняття комунікативної особистості. Soft skills і hard skills.
25. Шляхи формування комунікативних навичків.
26. Специфіка міжособистісної комунікації.
27. Стандартні ситуації ділових комунікацій: Вітання. Прощання. Звернення до незнайомої людини. Привернення до себе уваги. Знайомство без посередника. Запрошення. Вибачення. Прохання. Наказ. Порада.
28. Стандартні ситуації ділових комунікацій: пропозиція. Згода. Відмова. Побажання, тост. Подяка. Розрада, співчуття.
29. Стандартні ситуації ділових комунікацій: схвалення. Комплімент. Зауваження, докір. Висловлення сумніву. Висловлення власного погляду.
30. Особливості ділової комунікації.
31. Ділове спілкування керівника із підлеглими.
32. Ділове спілкування підлеглих із керівником. Ділове спілкування у колективі між співробітниками.
33. Взаємини з діловими клієнтами та партнерами. Спілкування у мережі (етикет).
34. Вирішення комунікативних проблем в організації.
35. Поняття групової (колективної) комунікації. Структура та характеристики групи.
36. Рольові функції учасника групи.
37. Комунікаційні потоки. Засоби та роль масової комунікації.
38. Форми колективного вирішення ділових проблем: Ділові наради. Ділові переговори. Збори як форма прийняття колективного рішення. Дискусія.
39. Форми колективного вирішення ділових проблем: Круглий стіл. «Мозковий штурм». Презентація.
40. ЗМІ. Специфіка преси, радіо й телебачення як засобів масової комунікації. Інтернет у масовій комунікації.
41. Види масової комунікації. Масмедійні комунікації.
42. Рекламна комунікація.
43. PR-комунікації.
44. Пропагандистська комунікація.
45. Агітаційна комунікація
46. Типи комунікантів у масовій комунікації. Агітатор. Журналіст.
47. Типи комунікантів у масовій комунікації. Іміджмейкер. PR-менеджер. Педагог. Політик. Прес-секретар.
48. Типи комунікантів у масовій комунікації. Пропагандист. Публіцист.

54. Масова свідомість. Масова поведінка.

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Навчальна дисципліна: Теорія та практика комунікацій

3. Тестові завдання (10 балів).

б).....; звукового оформлення мовлення (висота, гучність, швидкість, ритмічність і т. д.) ;

в) певним чином організованого простору; г) використання матеріальних предметів, що мають символічне значення. Вставте пропущене.

3. З яким твердженням Ви згодні:

- а)** До вербальних засобів комунікації відносяться усна і письмова мова.
- б) До вербальних засобів комунікації відносяться усна і письмова мова. говоріння, читання.
- в) До вербальних засобів комунікації відносяться усна мова і говоріння.
- г) немає вірної відповіді.

4. У кожного комуніканта виробляється свій власний комунікативний стиль.

Який пункт у цьому списку зайвий?

- а) домінантний;
- б) демократичний;
- в) аргументативний;
- г) привабливий;**
- г) спокійний;
- д) уважний;
- е) відкритий.

5. Яких бар'єрів при передачі інформації не виникає:

- а) технічних;
- б) психологічних;
- в) гуманітарних;**
- г) психофізіологічних;
- г) мовних;
- д) соціальних;
- е) культурно-національних.